

จิตสาธารณะของนักศึกษาสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
PUBLIC MIND OF PUBLIC HEALTH STUDENT, BANGKOKTHONBURI UNIVERSITY

วราภรณ์ ขัดทาน¹, ระวีวรรณ แสงฉาย¹, พรวิภา เย็นใจ¹, ชีราวุธ ปุญญวิช¹,
นวลศรี สมณะข้างเผือก¹, ยุวดี จอมพิทักษ์¹

บทคัดย่อ

คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี เป็นคณะที่ให้บริการด้านสุขภาพประชาชน นักศึกษาจำเป็นต้องมีจิตสาธารณะในการบริการประชาชน มีความรู้ความชำนาญทั้งในทฤษฎีและปฏิบัติ รวมทั้งการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และมีความเสียสละต่อเพื่อนมนุษย์ หากขาดคุณสมบัติเหล่านี้ไป จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตของประชาชนต่อตนเอง และองค์กรของนักศึกษาได้ ฉะนั้นวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อศึกษาระดับจิตสาธารณะของนักศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรีชั้นปีที่ 1-4 จำนวน 246 คน สถิติที่ใช้ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบไคสแควร์ (Chi-square tests)

ผลการวิจัยพบว่าการสนับสนุนทางสังคมของนักศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์ ค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.19) ซึ่งการสนับสนุนทางสังคมนั้น แบ่งออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้ การสนับสนุนจากครอบครัวมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.29) สำหรับการสนับสนุนจากอาจารย์และเพื่อนมีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.1) และการสนับสนุนจากสื่อมวลชนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.182) สำหรับจิตสาธารณะของนักศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 3.87)

ความสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนจากสังคมกับจิตสาธารณะของนักศึกษา พบว่าการสนับสนุนจากสังคมทั้ง 3 ประเภท (การสนับสนุนจากครอบครัว การสนับสนุนจากอาจารย์และเพื่อน และการสนับสนุนจากสื่อมวลชน) มีความสัมพันธ์กับจิตสาธารณะของนักศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.01$)

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาการมีจิตสาธารณะในกลุ่มประชากรอื่นในสายวิทยาศาสตร์สุขภาพ เช่น คณะพยาบาล และคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬาและควรมีการศึกษาและการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบอื่นๆ เช่น การวิจัยเพื่อศึกษาความสัมพันธ์เปรียบเทียบ (Correlation-study) และการวิเคราะห์แบบถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis)

คำสำคัญ: จิตสาธารณะการสนับสนุนจากสังคมนักศึกษา การสนับสนุนจากครอบครัว การสนับสนุนจากอาจารย์และเพื่อน การสนับสนุนจากสื่อมวลชน

¹คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Abstract

Faculty of public health in Bangkokthonburi University is a health services for people. The students should have the public mind in people services. There are expertise in both theoretical and practical section, including good relationship and sacrifice. If any properties loss, it will be cause damage to people's life, their own-self and the organization of students. The purpose of the research is to study the public mind level 1-4 of bachelor degree student of faculty of public health in Bangkokthonburi University, year 1-4 or 246 persons. Statistics in frequency, percentage, mean, standard deviation and chi-squared test are analyzed.

The result found that the average of social support overview was in high level (\bar{X} =4.19). The social support is divided into 3 categories. There are family support, teacher and friend support, and mass communication support. The average were in high level as \bar{X} =4.29, \bar{X} =4.1 and \bar{X} =4.182, respectively. Finally, public mind level average of public health students was in high level (\bar{X} =3.87).

Analysis result of relationship between the social support and public mind level of public health students found that the three categories of social support related with the public mind level of public health students statistically significant (p-value <0.001).

Suggestions for further research should be study public mind in other health science population such as faculty of nursing or faculty of sports science and technology. Analyzing data method in other formats such as correlation-study and multiple regression analysis will be studied

Keywords: public mind, social support, family support, teacher and friend support, mass communication support

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในสังคมปัจจุบันมีการวิวัฒนาการทางเทคโนโลยีได้ก้าวไกลซึ่งแตกต่างจากสังคมสมัยก่อน วัฒนธรรมต่างประเทศและสื่อได้เข้ามามีบทบาทในสังคมไทยมากขึ้น ทำให้ไทยพบปัญหาความเสื่อมถอยด้านคุณธรรมและจริยธรรม ให้ความสำคัญกับค่านิยมในด้านเงินทอง อำนาจ บารมีมากกว่าที่จะให้ความสำคัญทางด้านจิตใจจนมองข้ามความดีงาม จนล้มพื้นฐานของสังคมไทยที่ต้องพึ่งพาอาศัยช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทุกคนต่างมุ่งแสวงหาความสุขและสร้างอัตลักษณ์ส่วนตัวกันมากขึ้น เพื่อพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม มีการคำนึงถึงประโยชน์ส่วนตนและพวกพ้องมากกว่าส่วนรวม แสดงให้เห็นถึงการขาดจิตสาธารณะของสังคมไทยอย่างชัดเจน

ด้วยเหตุนี้ในปัจจุบัน จึงมีการกล่าวถึงคำว่า “จิตสาธารณะ” มากขึ้น เพื่อให้ผู้คนได้ตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อสาธารณะมากกว่าตนเอง นั่นหมายถึงว่าทุกคนต้องมีการให้มากกว่าการรับเพราะสิ่งเหล่านี้ต้องเริ่มต้นสร้างกับเด็กและเยาวชน เพราะเด็กสามารถเรียนรู้และรับรู้ในสิ่งต่างๆที่ได้รับจากพ่อแม่ คนในครอบครัว และยังสามารถเรียนรู้ได้ในระดับชุมชนและสังคมที่สูงขึ้น เช่น สถาบันการศึกษาที่ถือเป็นสถานที่ที่มีหน้าที่อบรมสั่งสอนในด้านวิชาการและยังต้องอบรมด้านคุณธรรม จริยธรรม ปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนรู้จักการเสียสละช่วยเหลือผู้อื่น อ่อนน้อมถ่อมตน เตรียมเข้าสู่การพัฒนาจิตใจตนเองสู่จิตสำนึกสาธารณะต่อไปในอนาคตได้มากขึ้น เพื่อออกไปปรับใช้สังคม และเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาประเทศ ตรงตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) กล่าวถึงให้ประชาชนมีบทบาทสำคัญในกระบวนการพัฒนา สามารถรักษาและใช้สิทธิหน้าที่ความเป็นพลเมืองอย่างถูกต้องเหมาะสม เป็นพลเมืองดีของสังคม มีคุณธรรมและจริยธรรมในการดำเนินชีวิต ตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติด้วยความรับผิดชอบอย่างเต็มที่ตามบทบาททางสังคมที่ตนดำรงอยู่ มีจิตสาธารณะในการแก้ไขปัญหาของชุมชนและสังคม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ,2554) ซึ่งสอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559) ในข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (2552-2561) คือ ภายในปี 2561 มีการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ โดยเน้นประเด็นหลัก 3 ประการ ซึ่งข้อ 3 กล่าวถึงส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคม ส่งผลให้คนไทยยุคใหม่สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง และมีนิสัยใฝ่รู้ตลอดชีวิต มีความสามารถในการสื่อสาร สามารถคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา คิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจิตสาธารณะ มีระเบียบวินัย เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม สามารถทำงานเป็นกลุ่ม มีศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม มีจิตสำนึกและความภูมิใจในความเป็นไทย และสามารถก้าวทันโลกได้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2553)

การที่จะพัฒนาประเทศให้เข้มแข็งและมีพลังเพียงพอในการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนาประเทศนั้น ต้องให้ความสำคัญกับคนหรือมนุษย์ ซึ่งถือเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าและเป็นเครื่องมือในการพัฒนาประเทศ และการที่จะพัฒนาคนให้มีศักยภาพนั้นจึงจำเป็นต้องใช้การศึกษาเป็นกรอบมาตรฐานในการสร้างและพัฒนา (ทัศนีย์ ทองสว่าง, 2549) ในขณะที่เดียวกันต้องมีการจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ก้าวหน้าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก รวมทั้งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกของ ความเป็นไทย มีระเบียบวินัย ค่านึงถึงประโยชน์ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2553) ตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ข้อที่ 8 คือ การมีจิตสาธารณะเพื่อสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552) การจัดการศึกษานั้นควรมุ่งเน้นที่การสร้างจิตสำนึกภายใน คือ การพัฒนาจิตใจที่เป็นรากฐานของความเป็นมนุษย์ ไม่ควรเน้นที่การพัฒนาเพื่อความสำเร็จในวิชาชีพที่ปราศจากพื้นฐานทางจริยธรรม การให้การศึกษาแก่เยาวชน ควรหยุดสร้างจิตสำนึกที่นิยมในวัตถุ แต่เน้นการสร้างจิตสำนึกในทางจริยธรรมให้หนักแน่นเข้มแข็งยิ่งขึ้น (สุพจน์ ทราชแก้ว, 2546)

นักศึกษาในคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี เป็นคณะที่ให้บริการด้านสุขภาพประชาชน จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมิจิตสาธารณะในการบริการผู้ป่วย มีความรู้ความชำนาญทั้งใน

ทฤษฎีและปฏิบัติ รวมทั้งการมีมนุษย์สัมพันธ์ที่ดี และมีความเสียสละต่อเพื่อนมนุษย์ ตามแนวทางแห่งพระราชปณิธานของสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรมพระบรมราชชนก “ขอให้ถือประโยชน์ส่วนตนเป็นที่สอง ประโยชน์ของเพื่อนมนุษย์เป็นกิจที่หนึ่ง ลาก ทรัพย์และเกียรติยศจะตกมาแก่ท่านเอง ถ้าท่านทรงธรรมะแห่งวิชาชีพไว้ให้บริสุทธิ์” (กัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์, สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้า, 2539) หากนักศึกษาในคณะสาธารณสุขศาสตร์จบการศึกษาแล้วแต่ขาดคุณสมบัติเหล่านี้ไป จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตของผู้ป่วยและนักศึกษาเองได้ นอกจากนี้คณะสาธารณสุขศาสตร์ได้ผลิตบัณฑิตตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ที่กำหนดคุณภาพของบัณฑิตทุกระดับคุณวุฒิและสาขา/สาขาวิชาต่างๆให้เป็นไปตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนดและต้องครอบคลุมอย่างน้อย 5 ด้าน หนึ่งในนั้นคือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม บัณฑิตต้องตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ มีการพัฒนานิสัยในการประพฤติอย่างมีคุณธรรม จริยธรรมและด้วยความรับผิดชอบ ความสามารถในการปรับวิถีชีวิตในความขัดแย้งทางค่านิยมกับการพัฒนานิสัยและการปฏิบัติตามศีลธรรม ทั้งในส่วนตนและส่วนรวม (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2554)

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาจิตสาธารณะของนักศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ซึ่งสอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ด้านคุณธรรม จริยธรรม ดังนั้นข้อมูลที่ได้จากการศึกษาจะเป็นประโยชน์ต่อภาระงานของผู้ศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องในการนำผลการศึกษาไปใช้เพื่อวางแผนในการจัดกิจกรรมหรือสอดแทรกในแต่ละวิชาได้ เพื่อให้ นักศึกษาเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ มีจิตสาธารณะ สามารถดำรงชีวิตในสังคมส่วนรวม และให้เกิดการสร้างสรรค์ที่ดียิ่งมาต่อสังคมต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับจิตสาธารณะของนักศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านต่างๆกับจิตสาธารณะของนักศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจภาคตัดขวาง (Cross-sectional survey) ประชากรที่ศึกษา คือ นักศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ชั้นปีที่ 1-4 จำนวน 246 คนเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการศึกษาครั้งนี้เป็นแบบทดสอบชนิดตอบด้วยตนเองที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากกรอบทฤษฎีทวนวรรณกรรม โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ส่วนคือส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการสนับสนุนทางสังคมแบ่งออกเป็น 3 ประเภท (1.การสนับสนุนจากครอบครัว 2.การสนับสนุนจากอาจารย์และเพื่อน และ 3.การสนับสนุนจากสื่อมวลชน) และส่วนที่ 3

แบบทดสอบเกี่ยวกับจิตสาธารณะของนักศึกษาการหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือจากแบบสอบถามเกี่ยวกับการสนับสนุนทางสังคม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.881 และแบบสอบถามเกี่ยวกับจิตสาธารณะของนักศึกษา ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.837 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ข้อมูลลักษณะทั่วไปของประชากรวิเคราะห์ด้วยสถิติ ความถี่และร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้สถิติวิเคราะห์ (Analytical statistics) ทดสอบความสัมพันธ์เกี่ยวกับการสนับสนุนทางสังคม และจิตสาธารณะของนักศึกษาโดยใช้การทดสอบด้วยสถิติไคสแควร์ (Chi-square test)

ผลการวิจัย

ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านต่างๆกับจิตสาธารณะของนักศึกษาคณะสาขารณศาสตร มหาวิทาลัยกรุงเทพมหานครนบุรีจากประชากรที่ศึกษาคือ นักศึกษาคณะสาขารณศาสตร มหาวิทาลัย กรุงเทพมหานคร ชั้นปีที่ 1-4 จำนวน 246 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ สถิติที่ใช้ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบไคสแควร์ (Chi-square tests) ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

นักศึกษาคณะสาขารณศาสตรส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 228 คน คิดเป็นร้อยละ 92.7 และเพศชายจำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 7.3 อายุของนักศึกษาคณะสาขารณศาสตรส่วนใหญ่อายุ 21 ปี จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 26.4 รองลงมาคือ อายุ 20 ปี จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 25.2 ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ จำนวน 217 คน คิดเป็นร้อยละ 88.2 รองลงมานับถือศาสนาอิสลาม จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 10.6 และนับถือศาสนาคริสต์ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.2 นักศึกษาคณะสาขารณศาสตรเรียนชั้นปีที่ 1 มีจำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 28.5 ชั้นปีที่ 2 มีจำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 23.2 ชั้นปีที่ 3 มีจำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 30.1 และชั้นปีที่ 4 มีจำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 18.3

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการการสนับสนุนทางสังคม

การสนับสนุนทางสังคมของนักศึกษาคณะสาขารณศาสตร ค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.19) ซึ่งการสนับสนุนทางสังคมนั้น แบ่งออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้ 1.การสนับสนุนจากครอบครัวมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.29) สำหรับการสนับสนุนจากอาจารย์และเพื่อนมีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.1) และการสนับสนุนจากสื่อมวลชนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.182)

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับจิตสาธารณะของนักศึกษา

จิตสาธารณะของนักศึกษาคณะสาขารณศาสตรค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 3.87)

ส่วนที่ 4 ความสัมพันธ์เกี่ยวกับการสนับสนุนทางสังคม และจิตสาธารณะของนักศึกษา

ความสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนจากสังคมกับจิตสาธารณะของนักศึกษา พบว่า

การสนับสนุนจากครอบครัว มีความสัมพันธ์กับจิตสาธารณะของนักศึกษาคณะสาขารณศาสตร มหาวิทาลัยกรุงเทพมหานครนบุรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.01$)

การสนับสนุนจากอาจารย์และเพื่อน มีความสัมพันธ์กับจิตสาธารณะของนักศึกษาคณะ
 สาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.01$)

การสนับสนุนจากสื่อมวลชนมีความสัมพันธ์กับจิตสาธารณะของนักศึกษาคณะสาธารณสุข
 ศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.01$)

การสนับสนุนจากสังคมโดยภาพรวม มีความสัมพันธ์กับจิตสาธารณะของนักศึกษาคณะ
 สาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.01$)

การอภิปรายผล

จากการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์พบว่า การสนับสนุนจากสังคมโดยภาพรวม มีความสัมพันธ์
 กับจิตสาธารณะของนักศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
 ($P < 0.01$)สามารถอภิปรายผลตามสมมติฐานการวิจัยดังนี้

1. การสนับสนุนจากครอบครัว มีความสัมพันธ์กับจิตสาธารณะของนักศึกษาคณะสาธารณสุข
 ศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.01$) และยอมรับสมมติฐานข้อที่ 1
 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชุศรี หลักเพชร (2517) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูกับความ
 เชื่อมมั่นในตนเองและคุณธรรมแห่งพลเมืองดี โดยกลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้นจำนวน
 350 คน พบว่า เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญคือ การเลี้ยงดูแบบ
 รักสนับสนุน ส่งผลต่อพฤติกรรมการปฏิบัติของเด็กไปในทางที่สังคมยอมรับ กล่าวคือ นักเรียนมีความ
 คิดเห็นเกี่ยวกับคุณธรรมแห่งพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ รู้จักเหตุผลในการกระทำต่างๆ มีการไตร่ตรอง
 และปฏิบัติตนไปในทางที่สังคมยอมรับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชาย โพธิสิตา และคณะ (2541) ศึกษา
 เรื่องจิตสำนึกต่อสาธารณสมบัติ : ศึกษากรณีศึกษากรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างเป็นประชากรที่อาศัยอยู่ใน
 เขตกรุงเทพมหานคร จากประชากรหลัก 3 กลุ่มอาชีพ คือ กลุ่มทำงานราชการ รัฐวิสาหกิจหรืองาน
 สำนักงาน กลุ่มที่ทำงานรับจ้าง งานค้าขายเล็กๆ น้อยๆ ส่วนตัว และกลุ่มนักศึกษาที่สูงกว่าระดับมัธยม กลุ่ม
 ตัวอย่างเห็นว่าการศึกษานอกระบบสถานศึกษาโดย สถาบันครอบครัวมีความสำคัญมากที่สุด และสอดคล้อง
 กับงานวิจัยของภัสวรรณ งามอาจ (2554) ได้ศึกษาการขัดเกลาทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับจิตสาธารณะของ
 นักศึกษาวิทยาลัยดุสิตธานี และศึกษาเพื่อหาตัวทำนายที่ดีที่สามารถพยากรณ์จิตสาธารณะของนักศึกษา ตัว
 แปรของการขัดเกลาประกอบด้วย การขัดเกลาทางครอบครัว การขัดเกลาทางสถาบันการศึกษา การขัดเกลา
 ทางกลุ่มเพื่อน และการขัดเกลาทางสื่อมวลชน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน ผลการวิจัยพบว่า การขัดเกลา
 ทางสังคมของนักศึกษาด้านการขัดเกลาทางครอบครัวกับจิตสาธารณะของนักศึกษา มีค่าสัมประสิทธิ์สูงสุด
 คือ .668

2. การสนับสนุนจากอาจารย์และเพื่อน มีความสัมพันธ์กับจิตสาธารณะของนักศึกษาคณะ
 สาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.01$) และยอมรับสมมติฐาน
 ข้อที่ 2 สอดคล้องกับงานวิจัยของสุภัทรา ภูษิตร์ตนาวลี (2547) ศึกษาระดับจิตสำนึกต่อสังคมของนิสิต
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และวิเคราะห์ปัจจัยและกระบวนการที่เอื้อต่อการพัฒนาจิตสำนึกต่อสังคมของนิสิต

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย การดำเนินการวิจัยประกอบด้วย การวิจัยเชิงสำรวจและการศึกษาเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างในการสำรวจคือนิสิตระดับปริญญาตรีของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รุ่นปีการศึกษา 2547 จำนวน 342 คน ผลการวิจัยพบว่ากระบวนการพัฒนาจิตสำนึกต่อสังคมจากเพื่อนเป็นปัจจัยที่เอื้อต่อการพัฒนาจิตสำนึกต่อสังคมของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่สำคัญอันดับ 1 จากปัจจัยอื่นๆ 9 ตัวและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของพรพรหม พรรคพวก (2550) ที่ศึกษาปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักเรียนในช่วงชั้นที่ 4 ในสหวิทยาเขตกรุงเทพตะวันออก พบว่าสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนกับนักเรียนส่งผลต่อจิตสาธารณะโดยรวมอย่างมีนัยสัมพัทธ์ทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาจิตสาธารณะรายด้าน พบว่าการคล้อยตามผู้อื่นส่งผลทางบวกต่อจิตสาธารณะด้านการเคารพสิทธิการใช้ของมีนัยสัมพัทธ์ทางสถิติที่ระดับ .05 ในการสนับสนุนจากอาจารย์นั้นมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ Champagne (2007) ได้ศึกษาเพื่อสำรวจรูปแบบต่างๆของจิตสำนึกทางสังคม เกี่ยวกับความสามารถของครูพลศึกษาที่มีผลต่อเยาวชนพื้นเมือง ในการศึกษาได้พัฒนารอบทฤษฎีให้เป็นวิธีการ เพื่อให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของคนในชุมชน โดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ สัมภาษณ์ครูพลศึกษาจำนวน 8 คน ผลการศึกษาพบว่า จิตสำนึกทางสังคมของครูพลศึกษามีความสอดคล้องกับวิธีการสอนของครู และส่งผลต่อความตั้งใจในการปฏิบัติงานของครูพลศึกษาต่อเยาวชนพื้นเมืองอย่างเห็นได้ชัด โดยเห็นได้ชัดว่าผู้สอนนั้นมีความสัมพันธ์ทางบวกให้เกิดจิตสำนึกทางสังคม

3. การสนับสนุนจากสื่อมวลชนมีความสัมพันธ์กับจิตสาธารณะของนักศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.01$) และยอมรับสมมติฐานข้อที่ 3 สอดคล้องกับงานวิจัยของสุภัทรา ภูมิตรัตนาวลี (2547) ศึกษาจิตสำนึกต่อสังคมของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และวิเคราะห์ปัจจัยและกระบวนการที่เอื้อต่อการพัฒนาจิตสำนึกต่อสังคมของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย การดำเนินการวิจัยประกอบด้วย การวิจัยเชิงสำรวจและการศึกษาเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างในการสำรวจคือนิสิตระดับปริญญาตรีของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รุ่นปีการศึกษา 2547 จำนวน 342 คน ผลการวิจัยพบว่ากระบวนการพัฒนาจิตสำนึกต่อสังคมจากสื่อมวลชนเป็นปัจจัยที่เอื้อต่อการพัฒนาจิตสำนึกต่อสังคมของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่สำคัญอันดับ 4 รองจากกระบวนการพัฒนาจิตสำนึกต่อสังคมจากครอบครัว การสนับสนุนจากสื่อมวลชนนั้นหากเด็กทำการฝึกทักษะให้แก่ปัญหาโดยนำเสนอสถานการณ์ผ่านสื่อคอมพิวเตอร์เพื่อพัฒนาจิตสาธารณะก็จะสามารถสร้างจิตสาธารณะไว้เป็นทักษะพื้นฐานได้ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของภัสวรรณ งามอาจ (2554) ได้ศึกษาการขัดเกลาทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยดุสิตธานี และศึกษาเพื่อหาตัวทำนายที่ดีที่สามารถพยากรณ์จิตสาธารณะของนักศึกษา ตัวแปรของการขัดเกลาประกอบด้วย การขัดเกลาทางครอบครัว การขัดเกลาทางสถาบันการศึกษา การขัดเกลาทางกลุ่มเพื่อน และการขัดเกลาทางสื่อมวลชน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน ผลการวิจัยพบว่า การขัดเกลาทางสื่อมวลชน มีค่าสัมประสิทธิ์ .660 รองจากการขัดเกลาทางครอบครัว ในปัจจุบันสื่อนี้มีมากมายตามยุคเทคโนโลยี เด็กปัจจุบันก็สามารถรู้ตระหนักข้อเท็จจริงที่ปรากฏในข่าวโทรทัศน์และสามารถแยกแยะการกระทำและคำพูดที่เหมาะสมหรือไม่เหมาะสมได้ ยังมีงานวิจัยที่ไม่สอดคล้องคืองานวิจัยของชาย โพธิ์สิตา และคณะ (2541) ศึกษาเรื่องจิตสำนึกต่อสาธารณสมบัติ : ศึกษากรณีศึกษากรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่างเป็นประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร จากประชากรหลัก 3 กลุ่มอาชีพ คือ กลุ่มทำงานราชการ รัฐวิสาหกิจหรืองานสำนักงาน กลุ่มที่ทำงานรับจ้าง งานค้าขายเล็กๆ น้อยๆ ส่วนตัว และกลุ่มนักศึกษาที่สูงกว่าระดับมัธยม กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าสื่อมีความสำคัญน้อย ดังนั้นควรมีการรณรงค์ให้สื่อดำเนินการอย่างต่อเนื่องและมีกลุ่มเป้าหมายที่เจาะจง มาตรการ ทางกฎหมายต้องเข้มงวด และถ้ามีโทษจะต้องลงโทษอย่างรุนแรง

ข้อเสนอแนะ

1. ควรศึกษาการมีจิตสาธารณะในกลุ่มประชากรอื่นในสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ เช่น คณะพยาบาล และคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬา
2. ควรศึกษาปัจจัยอื่นที่มีผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษา เช่น รูปแบบการอบรมเลี้ยงดู การสนับสนุนของสถาบันการศึกษา เจตคติ แรงจูงใจ ความฉลาดทางอารมณ์ การรับรู้ ความสามารถของตนเอง ภาวะสุขภาพจิตดี เป็นต้น
3. ควรมีการพัฒนาโปรแกรมพัฒนาจิตสาธารณะเป็นรูปธรรมหรือมาตรฐานยิ่งขึ้น เพื่อสะดวกต่อการนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนานักศึกษาต่อไป
4. ควรศึกษาเพื่อหาเกณฑ์ในการอ้างอิงระดับของการมีจิตสาธารณะในกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนมากขึ้น เพื่อใช้เป็นเกณฑ์มาตรฐานสำหรับการวัดการมีจิตสาธารณะ
5. ควรศึกษาเชิงคุณภาพโดยใช้แบบสัมภาษณ์มาเป็นเครื่องมือทางการศึกษาร่วมกับการสังเกตพฤติกรรมของนักศึกษา
6. ควรมีการศึกษาและการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบอื่นๆ เช่น การวิจัยเพื่อศึกษาความสัมพันธ์เปรียบเทียบ (Correlation-study) และการวิเคราะห์แบบถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis)

บรรณานุกรม

- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2554). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559)*. ค้นเมื่อ 12 กันยายน 2559, จาก <http://www.ldd.go.th/th-TH/แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ-ฉบับที่-11-พศ-2555-2559/>
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2553). *แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ.2552-2559)*. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค.
- ทัศนีย์ ทองสว่าง. (2549). *สังคมวิทยา*. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สุพจน์ ทรายแก้ว. (2546). จิตสำนึกสาธารณะการก่อรูปและกระบวนการเสริมสร้าง. *วารสารเพชรบุรีวิทยา* *ลงกรณ์*. 4(1): 45-57

กัลยาณีวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์, สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้า. 2539. *เจ้านายเล็กๆ - ยุวกษัตริย์ : พระราชประวัติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เมื่อทรงพระเยาว์ 2468 - 2489* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ : สุริวงส์บุ๊คเซนเตอร์.

สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา. (2554, 8 สิงหาคม). *กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552*. จดหมายข่าว, 74. ค้นเมื่อ 12 กันยายน 2559, จาก <http://www.mua.go.th/users/tqf-hed/news/FilesNews/FilesNews2/news2.pdf>

ชูศรี หลักเพชร (2517). *ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูกับความเชื่อมั่นในตนเองและคุณภาพแห่งพลเมืองดี*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

ชาย โพธิ์ลีตา และคณะ (2541). *รายงานการวิจัยเรื่อง จิตสำนึกต่อสาธารณะสมบัติ : ศึกษารายกรณี กรุงเทพมหานคร*. สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล.

ภัทรวรรณ องอาจ (2554). *การขัดเกลาทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับจิตสาธารณะของนักศึกษาวิทยาลัยดุสิตธานี*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการวัดและประเมินผลการศึกษา, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

สุภัทรา ภูษิตรัตน์าวลี (2547). *ปัจจัยและผลกระบวนการที่เอื้อต่อการพัฒนาจิตสำนึกต่อสังคมของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (วิจัยการศึกษา). กรุงเทพมหานคร: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พรพรม พรอคพวก (2550). *ปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักเรียนในช่วงชั้นที่ 4 ในสหวิทยาเขตกรุงเทพตะวันออก กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์นิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (สาขาวิชาวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพมหานคร: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

Champagne, Louise Desmarais. (2007). *Physical Education Teachers as Allies to Aboriginal Students: Dimensions of Social Consciousness*, Masters Abstracts International. 45(3).